

Sygn. akt III Ca 720/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Katarzyna Kwilosz – Babiś

Sędzia SO Ewa Adamczyk

Sędzia SR del. Katarzyna Romańczyk (sprawozdawca)

Protokolant: sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2013r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko M. T. i K. T.

o ochronę posiadania

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 4 czerwca 2013r., sygn. akt I C 156/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w pkt II po słowach: „nakazuje pozwanym, aby...” dopisuje słowa: „...w okresie do dnia 31 sierpnia 2014r....”,

- dodaje pkt IIa o treści: „w pozostałym zakresie powództwo oddala”;

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. koszty postępowania apelacyjnego między stronami wzajemnie znosi.

Sygn.akt III Ca 720/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2013r. Sad Rejonowy w Nowym Targu nakazał pozwanym M. T.i K. T.przywrócić powodowi W. P.posiadania służebności przejazdu na działce o numerze ewid. (...), położonej w K., poprzez usunięcie pustaków oraz samochodów z drogi zaznaczonej punktami E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O-P-E, na mapie sporządzonej przez mgr inż. M. K.z 2 lutego 2012r., zam. (...), nakazał pozwanym aby zaniechali naruszania powoda w posiadaniu służebności przejazdu po szlaku zaznaczonym punktami E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O-P-E, w szczególności poprzez

zagradzanie szlaku drożnego, zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 373 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Przed Sądem toczyły się sprawy pomiędzy stronami oraz z udziałem trzeciego z sąsiadów stron – B. Z.. Pierwsza sprawa dotyczyła powództwa o ochronę posiadania wytoczonego przez W. P. przeciwko B. Z., sygn. akt I C 269/11, w której Sąd udzielił ochrony W. P. w zakresie korzystania ze szlaku drożnego położonego przy zachodniej granicy działki (...), własności B. Z. – poprzez nakazanie usunięcia czterech słupków ogrodzeniowych tam posadowionych. Następnie B. Z. oraz małżonkowie T. wystąpili z powództwem o zakaz przeciwko W. P. – sygn. akt I C 19/12. Sprawa o zakaz została zawieszona do czasu rozstrzygnięcia kolejnej sprawy pomiędzy stronami, w której W. P. domagał się stwierdzenia zasiedzenia służebności przebiegającej po spornym szlaku drożnym, sygn. akt I Ns 179/12. Po prawomocnym oddaleniu wniosku W. P. o zasiedzenie służebności, Sąd podjął postępowanie w sprawie I C 19/12, w której został wydany nieprawomocny wyrok z dnia 24 kwietnia 2013 r. oddalający powództwo o zakaz.

Pozwani M.i K. T.są właścicielami działki ewid. nr (...), a powód W. P. jest właścicielem nieruchomości, składającej się z działek ewid. nr (...), (...), (...), (...),(...), (...). Przedmiot sporu stanowi droga prowadząca po działce (...)i (...).

Do czasu podjęcia przez B. Z. działań, które skutkowały wystąpieniem przez W. P. z powództwem o ochronę posiadania w sprawie I C 269/11, powód bez przeszkód korzystał ze spornego szlaku drożnego. Posiadanie powoda zostało przerwane poprzez postawienie przez B. Z. słupków, uniemożliwiających przejazd po drodze. Sąd nakazał B. Z. usunięcie tych słupków, jednakże pozwany orzeczenia nie wykonał od razu i konieczne było wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Postępowanie to zostało wszczęte na wniosek złożony w dniu 5 marca 2012 r. Postanowieniem z 22 marca 2012 r. Sąd wezwał B. Z. do usunięcia słupków w terminie 14 dni. Postanowienie to zaskarżył B. Z., wskazując w zażaleniu z 4 kwietnia 2012 r., iż jego zdaniem słupki nie utrudniają przejazdu po spornym szlaku i nie czyni W. P. żadnych przeszkód w korzystaniu z tego szlaku. W sprawie I Ns 179/12 w dniu 8 maja 2012 r. odbyły się oględziny, podczas których szlak drożny nie był zablokowany. Końcem maja 2012 r. powód zapytał pełnomocnika czy może z tego szlaku korzystać i przez trzy dni korzystał z przedmiotowej drogi. Następnie jednak droga została zagrodzona łańcuchem i powód utracił ponownie możliwość korzystania z przedmiotowej drogi. Na wysokości domu mieszkalnego na przedmiotowej drodze pozwany stawiał ponadto samochód, który uniemożliwiał przejazd powodowi. Rozpinanie łańcucha, blokujące przejazd powodowi ma miejsce od zimy 2012 r. (styczeń-luty), tj. miało miejsce w okresie, gdy wyrok w sprawie I C 269/11 nie został jeszcze wykonany, natomiast samochody w tym miejscu pozwany stawia od czasu, gdy B. Z. zablokował możliwość przejazdu poprzez ustawienie słupków, co stało się następnie przedmiotem powództwa w sprawie I C 269/11. Ponadto na wysokości zaznaczonych na mapie punktów L-K pozwany umieścił pustaki – pustaki te pozwany umieścił po korzystnym dla małżonków T. zakończeniu sprawy o zasiedzenie służebności. Orzeczenie Sądu Okręgowego w sprawie o zasiedzenie służebności, w przedmiocie rozpoznania apelacji od postanowienia tut. Sądu z 22 czerwca 2012 r., sygn. akt I Ns 179/12 miało miejsce w dniu 31 października 2012 r. (sygn. akt III Ca 600/12). Pozwany pustaki te postawił dlatego, że w tamtym miejscu powód, nawet gdy nie korzystał z przejazdu po spornej drodze, to manewrował maszynami rolniczymi, wyjeżdżając poza granice swojego podwórka, celem wyjechania z posesji w kierunku północno-zachodnim.

Sąd Rejonowy uznał, że powód był posiadaczem przedmiotu sporu, a roszczenie o ochronę posiadania nie uległo prekluzji. Posiadanie to powód utracił na skutek bezprawnych działań B. Z., ograniczonych co prawda jedynie do działki (...), skutkujących również zablokowaniem możliwości korzystania z działki (...). Jednakże następnie posiadanie to zostało powodowi przywrócone, co w konsekwencji rodzi skutki określone w art. 345 k.c.

Wskutek rozpoczęcia wykonywania czynności posiadania służebności przez powoda w maju 2012 r. odzyskał on utracone posiadanie i to w taki sposób zgodnie z art. 345 k.c., że jego posiadanie pomimo czynności B. Z. uważa się za nieprzerwane. Rozważania te nie dotyczą kwestii naruszenia posiadania przez ułożenia pustaków, albowiem powód w tym zakresie nawet po zablokowaniu drogi przez B. Z., korzystał z tego terenu, gdzie pustaki zostały ułożone celem wyjechania ze swojego podwórka w kierunku północnym oraz manewrowania maszynami rolniczymi przed

swoimi zabudowaniami gospodarczymi. Po zablokowaniu drogi na działce (...) przez B. Z., co przyznaje pozwany K. T., przejazd przez teren, gdzie następnie zostały ułożone pustaki, stanowił jedyną możliwość wydostania się przez powoda ze swojego podwórka w kierunku pól. Musiał zatem powód z tego terenu korzystać jak posiadacz służebności.

Dopiero od momentu odzyskania przez powoda posiadania służebności można dokonywać ocen czy działania pozwanych, w szczególności pozwanego K. T., stanowiły czynności naruszenia posiadania. Jeżeli zatem w maju 2012 r. powód okresowo uzyskał możliwość korzystania ze spornego szlaku, to następnie zagrodzenie tego szlaku łańcuchem oraz stawianiem tam pojazdów, stanowi o naruszeniu posiadania dopiero w tym momencie, co oznacza, że wobec wniesienia pozwu w lutym 2013 r. roszczenie powoda nie wygasło. Tym bardziej nie ma wątpliwości, że nie wygasło roszczenie powoda dotyczące ułożenia pustaków, skoro jak przyznał sam pozwany pustaki na podwórku postawił dopiero po wygraniu sprawy o zasiedzenie służebności, co miało miejsce jesienią 2012 r. (względnie najwcześniej latem 2012 r., wobec faktu, że postanowienie Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku W. P. o zasiedzenie służebności zostało ogłoszone 22 czerwca 2012 r.). Skoro powód był, wobec odzyskania posiadania, posiadaczem służebności na spornym szlaku służebnym, a roszczenie jego nie wygasło na podstawie art. 344 § 2 k.c., zatem posiada on roszczenie oparte na treści art. 344 § 1 k.c. w zw. z art. 352 k.c. wobec pozwanego K. T. jako tego kto samowolnie naruszył posiadanie, jak i wobec pozwanej M. T. jako tej, na rzecz której naruszenie to nastąpiło.

Wyrok Sądu Rejonowego został w całości zaskarżony apelacją przez pozwanych M. T. i K. T.. Apelujący zarzucili błąd w ustaleniach faktycznych oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Zarzucili błędne uznanie, iż naruszyli powoda w posiadaniu szlaku drożnego, podczas gdy powód przez okres dwóch lat poprzedzających złożenie pozwu ze szlaku tego nie korzystał.

Apelujący wnieśli o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa z uwagi na przedawnienie roszczenia, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Nowym Targu do ponownego rozpoznania. Na uzasadnienie stwierdzili, iż powód posiada swobodny dostęp do swojego siedliska od innej drogi publicznej. Zarzucili, iż Sąd oparł się na zeznania powoda i uznał, że miał on możliwość korzystania ze spornego szlaku; żadnych innych dowodów sąd praktycznie nie przeprowadził, uznając za wystarczające usunięcie przez B. Z. dwóch spośród czterech słupków. Zdaniem apelujących okoliczności te nie są wystarczające dla przerwania biegu przedawnienia, w sytuacji gdy powód przez dwa lata korzystał z alternatywnego dojazdu do swojego siedliska. W sprawie o zasiedzenie służebności przejazdu sąd stwierdził, że W. P. korzystał ze spornego szlaku na zasadach grzecznościowych za przyzwoleniem poprzednich właścicieli nieruchomości, zatem pozwanego nie można uznać nawet za posiadacza zależnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty apelacji są niezasadne. Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz wnioski prawne na ich podstawie wyciągnięte.

Apelacja skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku tylko w tym zakresie, jaki wynika z treści rozstrzygnięcia sprawy z powództwa B. Z., K. T. i M. T. przeciwko W. P. o ochronę własności, sygn.akt I C 19/12, która zakończyła się po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu w rozpoznawanej sprawie o ochronę posiadania.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 19 września 2013r., sygn.akt III Ca 552/13, został zmieniony wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Targu z dnia 24 kwietnia 2013r., sygn.akt I C 19/12 w ten sposób, iż zakazano pozwanemu W. P. wykonywania przejazdów po dz.ewid. nr (...) własności B. Z. i dz.ewid. (...) własności M. i K. T. – położonych w K. ustalając, że powyższy zakaz będzie obowiązywał od dnia 1 września 2014.

Zgodnie z art. 344 § 1 zd. 2 k.c. roszczenie o ochronę posiadania nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem.

Prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego z dnia 19 września 2013r. K. i M. T. uzyskali ochronę petytoryjną działki (...), na której przebiega szlak drożny będący przedmiotem sporu w sprawie o ochronę posiadania. Sąd uznał zasadność ich roszczenia od dnia 1 września 2014r., zatem po tej dacie W. P. nie przysługuje ochrona posesoryjna i nie może korzystać z przejazdu po działce (...).

Pozwani nie mają jednak uprawnienia do naruszania powoda w posiadaniu spornego szlaku do dnia 31 sierpnia 2014r. Sąd Rejonowy trafnie uznał, że W. P. był posiadaczem służebności a jego roszczenie o ochronę posiadania nie wygasło.

Nie wiadomo na czym ma polegać zarzucany w apelacji błąd w ustaleniach faktycznych oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy, bowiem apelujący tych zarzutów nie precyzują. Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie zawnioskowane dowody i prawidłowo je ocenił.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok SN z 10.06.1999r., II UKN 685/98)

Samo kwestionowanie przez stronę prawidłowości oceny konkretnego dowodu oraz "zasadności ustaleń" nie nawiązuje w ogóle do właściwej (możliwej) postaci naruszenia art. 233 k.p.c. (postanowienie SN z 16.09.1999r., II CKN 480/98). Do naruszenia granic swobodnej oceny dowodów dochodzi gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania.

Sąd Rejonowy nie naruszył zasad z art. 233 § 1 k.p.c. a zarzuty apelującego pozostały gołosłowne. Ustalenia faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy są prawidłowe, dlatego Sąd Okręgowy uznał je za własne.

Nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, czy powód korzystał również z innego dojazdu do swojego siedliska, istotne jest, co prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy, iż powód był posiadaczem służebności przejazdu spornym szlakiem, a jego posiadanie zostało przywrócone. Świadczą o tym, nie tylko powołane przez Sąd Rejonowy twierdzenia B. Z. zawarte w zażaleniu, zdjęcia przedłożone przez powoda (k. 19-20) ale przede wszystkim zeznania pozwanego K. T., który stwierdził: „ja te pustaki postawiłem dlatego, że pozwany notorycznie naruszał moją własność. Wjeżdżał na moje podwórko maszynami, zrobił tam sobie takie rondo, gdzie zawracał.(k.44). Skoro te pustaki, jak sam przyznał, postawił po zakończeniu sprawy o zasiedzenie służebności, to potwierdza to fakt przywrócenia posiadania przez powoda a zarazem jego naruszenie przez pozwanego przed upływem roku przed wniesieniem powództwa o ochronę posiadania. Zatem zarzuty dotyczące wygaśnięcia roszczenia powoda nie mogą się ostać. Termin dla dochodzenia roszczenia posesoryjnego liczy się od daty naruszenia posiadania. Ustalenia Sądu Rejonowego w tym zakresie zasługują w całości na aprobatę.

Niezasadne są również zarzuty apelujących, iż pozwany korzystał z przejazdu po działce pozwanych na zasadach grzeźnościowych. Powód był posiadaczem działki pozwanych w zakresie służebności przejazdu. Był zatem posiadaczem zależnym, któremu przysługuje ochrona posiadania z mocy art. 352 § 2 k.c. w zw. z art. 344 § 1k.c. W treści uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w sprawie o zasiedzenie służebności, na którą to sprawę sam apelujący się powołuje znalazło się stwierdzenie, iż zachodzi podstawa do przyjęcia, że wnioskodawca i jego poprzednicy prawni byli posiadaczami zależnymi (k. 94 akt I Ns 179/12).

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.